

De Wilhelmina-linde in Abcoude 1898-1954

Het jaar 1898 was een jaar in Nederland waarin vele officiële koppen bij elkaar gestoken werden. Een belangrijk jaar. Wilhelmina zou op 31 augustus grondwettelijk volwassen worden. Dit betekende dat zij het koninklijk gezag zou overnemen van haar moeder en regentes Emma. In alle steden en dorpen werden comités opgericht en plannen gesmeed.

Ook in Abcoude zou deze dag niet onopgemerkt voorbij gaan.

Uit de notulen van de gemeenteraad van Abcoude Proostdij blijkt dat er ook hier een feestcomité op poten was gezet. De Raad vroeg zich af of zij niet een geldelijke bijdragen aan het comité moest doneren.

Na gezamenlijk beraad besloot men geen geld ter beschikking te stellen. Immers in vroeger jaren waren de feesten toch ook zonder gemeentesubsidies zeer gezellig! Het comité reageerde nogal zuur op de beslissing.

Men schreef: 'De Commissie tot regeling der kroningsfeesten te Abcoude heeft kennis genomen van het besluit van de Gemeenteraad van 13-04-1898, waarbij bij meerderheid van stemmen besloten werd geen subsidie uit de gemeentekas voor de feestviering toe te staan, betreurt dit ten zeerste. In de meeste plaatsen van ons vaderland toch gaan de Gemeentebesturen de burgerij voor in het beraamen van feestplannen. De commissie meent daarom dat, daar waar de ingezetenen reeds zoo helder en duidelijk hadden getoond, dat zij met de zaak hoog zijn ingenomen, de Gemeenteraad aanstonds de gelegenheid had moeten aangrijpen om naar de algemene wensch te handelen. Door dat na te laten heeft het Bestuur een pijnlijke indruk gemaakt op de publieke opinie.

Maar er doken meer problemen op. De bloemist W.H. de Groot uit Abcoude had het gemeentebestuur aangeboden een linde te planten ter gelegenheid van de kroning van Hare Majesteit. Deze schenking werd niet

geaccepteerd omdat men grote problemen

voorzag met allerlei formaliteiten met de hogere overheden. Men besloot dus de boom te kopen. Want Abcoude kon niet achterblijven in het land waar honderden zg. Wilhelmina-linden ter gelegenheid van de kroning zouden worden geplant! De linde heeft als symbool iets heiligs en is een boom die zeer hoog kan groeien en als een koningin boven alles uit torent. Alle honingdauw, veroorzaakt door de bladluis op de lindens bladeren, wordt dan voor lief genomen. (Klachten van burgers met een besmeurde auto onder de lindeboom waren in 1898 nog niet te voorzien!) De linde werd besteld en de smid kreeg van de burgemeester persoonlijk opdracht om een fraai ijzeren hekje rondom de boom aan te brengen.

De feestelijkheden vonden plaats op woensdag 31 augustus 1898 op de dag van de aanvang der regering. Op

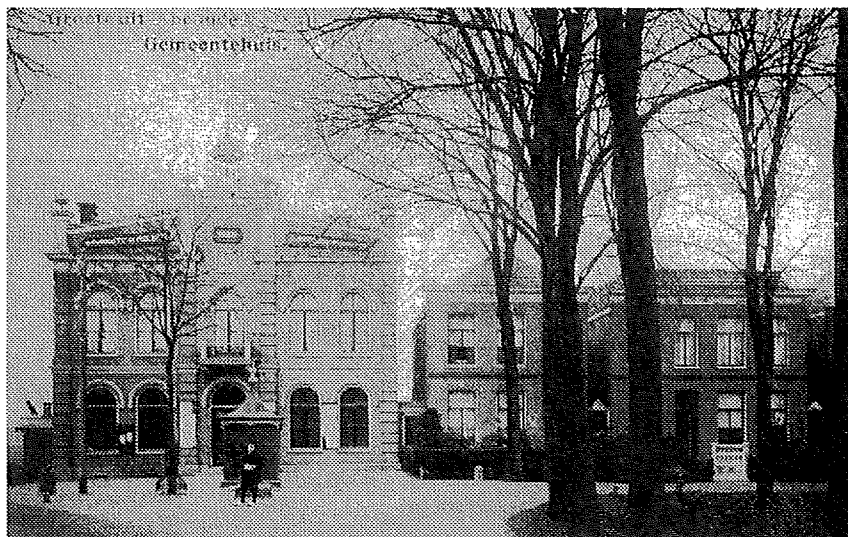
het plein voor het Gemeentehuis werd in aanwezigheid van alle Gemeenteraadsleden en onder begeleiding van muziek de boom geplant.

Toen bloemist de Groot de rekening indiende waren B en W en de Raad gezamenlijk verontwaardigd over het bedrag van fl 20,- dat op de factuur stond. Men vond dit ongehoord. De prijzen van lindebomen waren in het Kroningsjaar weliswaar behoorlijk gestegen, en men begreep best dat de bloemist de boom een tijd had moeten bewaren en opslaan, maar dit sloeg alles. Besloten werd niet te betalen en het desnoods op een gerechtelijke dagvaarding te laten aankomen.

Maar wat gebeurde? De boom viel kennelijk in de smaak, de gemoederen koelden af en bloemist de Groot werd in augustus 1899 alsnog zonder morren betaald.

De boom heeft het 50-jarig regeringsjubileum van Wilhelmina waarschijnlijk niet gehaald. Op een foto van rond 1930 zien we hem nog in volle glorie op het pleintje staan. Oudere inwoners uit het dorp kunnen zich nog herinneren dat de boom in de oorlog nog groeide en bloeide. Maar aan alle groei en bloei komt een einde. Zo ook aan onze Wilhelmina linde. Met het in gebruik nemen van de E-9 snelweg Amsterdam-Utrecht in 1952 werd Abcoude ver-

Ansichtkaart Raadhuisplein in 1910

der opgenomen in de vaart der volkeren.

In de jaren 1953/54 werd de verkeerssituatie voor het Gemeentehuis drastisch gewijzigd. De verbindingsweg tussen de snelweg en het dorp werd in gebruik genomen. De verkeerssituatie bij de entree van het dorp wijzigde zodanig dat de Wilhelmina linde in die tijd sneuvelde.

En hoe stond het met Baambrugge? Tot zijn schande moet de schrijver erkennen dat dit een blinde vlek in zijn kennis is.

Ik kan mij niet voorstellen dat het oranje gezinde Baambrugge pas begonnen is met de 'Beatrix Tilia tomentosa' die op het kerk/schoolplein werd geplaatst bij de 50e verjaardag van de Koningin in 1988.

Mogelijk dat een oude Baambrugger nog iets weet over een Wilhelmina-boom aldaar.

W.W. Timmer

De Vergaderplaats

Voordat de voormalige gemeenten Abcoude-Baambrugge en Abcoude-Proostdij op 1 mei 1941 samengevoegd werden tot de ene gemeente Abcoude, hadden beide gemeentebesturen uitgesproken dat de nieuwe gemeenteraad voortaan zou vergaderen in de zaal van het raadhuis te Baambrugge.

De voorlopige gemeenteraad van de nieuwe gemeente bestond uit vijf leden van de voormalige gemeente Abcoude-Baambrugge en zes leden van Abcoude-Proostdij.

Door de oorlogsomstandigheden heeft deze niet vergaderd.

Na de tweede wereldoorlog werd er een noodgemeenteraad benoemd die verschillende malen in Baambrugge heeft vergaderd.

In 1946 is er weer een democratische verkiezing gehouden en op 19 september 1946 werden als raadslid der gemeente Abcoude beëdigd: J(oost) de Groot (CHU) en D.Griffioen (ARP), beiden tevens benoemd tot wethouder, C.Blankensteijn (PvdA), C. Bon (KVP), J.Kaatee (KVP-dissident), R.W.Nelis (KVP), J van Oostrom Jzn. (CHU), C.Oudhof Jzn. (ARP), W.F. Pape (PvdA), A.A.F. Toonen (KVP) en Chr. G. van Voorthuizen (CHU).

Direct tijdens de eerste vergadering begon er geharrewar over de vergaderplaats. In de rondvraag vroeg Kaatee of het gebruikelijke vergaderen in Baambrugge niet veranderd kon worden. Burgemeester S.P. Baron Bentinck antwoordde, daar niet veel voor te voelen, want de voormalige gemeenteraden en de

nood-gemeenteraad hadden hiertoe om twee redenen besloten, n.l.:

1e

Als symbolisch gebaar tegenover het dorp Baambrugge om daarmee te tonen dat de Raad beseft dat Baambrugge en Abcoude bij elkaar horen, en

2e

Baambrugge ligt halverwege tussen de uiterste punten der gemeente.

Kaatee vond dit onzin-argumenten, want, zo zei hij: 'Baambrugge is het toch niet eens met de samenvoeging'. Hij kreeg steun van Blankensteijn en gedeeltelijk van Oudhof, die een compromis voorstelde: zomers te Baambrugge en 's winters te Abcoude. Op voorstel van de burgemeester zou er de volgende vergadering op teruggekomen worden.

Dit gebeurde op 29 oktober 1946.

Het college van B. en W. had zich beraden en stelde voor in Baambrugge te blijven vergaderen.

De burgemeester preciseerde de argumenten nog eens:

1e

Dit raadhuis ligt geografisch min of meer in 't centrum der gemeente, waarbij niet gerekend wordt met de

toevallige samenstelling van het college;

2e

Men moet het dorp Baambrugge symbolisch tegemoet komen en daarbij uitdrukken dat de beide dorpen één geheel vormen, ook al is de secretarie in Abcoude gevestigd;

3e

Deze raadszaal is iets genoeglijker en daarbij ook fraaier.

Wel stelde hij voor om het vergadertijdstip zomers (mei t/m augustus) te veranderen van 's middags naar 's avonds.

De reacties waren verdeeld. Nelis was voor Baambrugge en Toonen voor 's avonds in Abcoude.

Pape hanteerde een, zoals hij zei, 'gevoelsmatig argument':

